

2011 5-3.

Uacceptabel og særdeles kritisabel sagsbehandling i sag om voldsoffererstatning

En kvinde søgte i 2005 erstatning som voldsoffer hos det grønlandske erstatningsnævn. I 2009 klagede kvinden til ombudsmanden over nævnets behandling af sagen.

Ombudsmanden udtalte at det efter hans opfattelse var beklageligt at det grønlandske erstatningsnævn pålagde kvindens advokat at stå for hele forberedelsen af sagen, at det var en beklagelig fejl at nævnet i et brev af 6. november 2006 rådede advokaten til at kontakte en forkert myndighed – og at det var meget kritisabelt at nævnet først rettede fejlen efter mere end 1 år og 10 måneder.

Ombudsmanden udtalte samtidig at sagsbehandlingstiden var meget kritisabel, ligesom det var hans opfattelse at det var kritisabelt at erstatningsnævnet ikke på eget initiativ underrettede kvindens advokat om at sagen ikke blev behandlet færdig i marts 2006 som stillet i udsigt – og at det var overordentligt kritisabelt at der gik næsten 3 måneder før nævnet svarede på en fax af 27. april 2006 hvor kvindens advokat rykkede for oplysning om hvornår der ville blive truffet afgørelse.

Samlet var det Folketingets Ombudsmands opfattelse at der var tale om en uacceptabel og særdeles kritisabel sagsbehandling i sagen.

Ombudsmanden henstillede til det grønlandske erstatningsnævn at overveje om der burde fastsættes egentlige målsætninger for nævnets sagsbehandlingstider.

Da der efter ombudsmandens opfattelse var begået fejl og forsømmelser af større betydning i sagen, underrettede ombudsmanden Folketingets Retsudvalg og justitsministeren om sagen.

(J.nr. 2009-0911-600)

Sagen drejer sig om sagsbehandlingen hos Det Grønlandske Nævn vedrørende Erstatning til Ofre for Forbrydelser i en sag om tilkendelse af erstatning til en kvinde (A).

14. oktober 2011

**Erstatning uden for
kontraktforhold**

111.2

Forvaltningsret

**1121.2 – 115.1 – 115.2 –
115.3**

Ombudsmandens endelige udtalelse

”Min foreløbige redegørelse

Den 10. august 2010 afgav jeg en foreløbig redegørelse i sagen. Jeg skrev følgende:

’Jeg forstår på (A)’s brev til mig af 3. marts 2009 at hun er utilfreds med hvordan det grønlandske erstatningsnævn har behandlet hendes sag om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser. (A) har beskrevet forskellige vanskeligheder omkring indhentelse af oplysninger, herunder at det grønlandske erstatningsnævn anmodede hendes advokat om at forestå hele sagsoplysningen, at nævnet først henviste hendes advokat til at indhente udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen og dernæst fra Det Grønlandske Nævn for Arbejdsskadeforsikring (nu Center for Arbejdsskadeforsikring under Selvstyret), og at hun har haft betydelige udgifter til advokat og sagkyndige vurderinger. (A) har desuden fremhævet sagsbehandlingstiden i sagen og at hun har måttet vente længe på svar på henvendelser til det grønlandske erstatningsnævn. Det fremgår derudover af (A)’s brev til mig af 3. marts 2009 at hun frygter at der kan gå yderligere 2 år før hendes sag kan blive afgjort.

Indhentelse af oplysninger i sagen

Det fremgår af sagen at det grønlandske erstatningsnævn indtil nu har anmodet (A)’s advokat om at stå for hele sagsforberedelsen, og at nævnet ikke vil foretage sig yderligere i sagen før (A)’s advokat har indsendt de nødvendige oplysninger til nævnet, herunder sagkyndige erklæringer. Det grønlandske erstatningsnævns opfattelse fremgår især af nævnets brev til (A)’s advokat af 6. november 2006. I brevet står bl.a. følgende:

’Da De som advokat for (A) står for hele sagens forberedelse, vil nævnet ikke foretage sig yderligere før de manglende oplysninger indsendes. De skal derfor sørge for indhentelse af de manglende erklæringer.’

Det grønlandske erstatningsnævns opfattelse fremgår også af at nævnet – da det efter mere end 1 år og 10 måneder blev konstateret at nævnet havde medvirket til at (A)’s advokat kontaktede den forkerte myndighed – anmodede advokaten om at han rettede op på fejlen ved at henvende sig til Det Grønlandske Nævn for Arbejdsskadeforsikring. Jeg henviser til det grønlandske erstatningsnævns breve af 15. september 2008, 24. november 2008, 14. december 2008 og 14. februar 2009.

§ 1 i kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser sætter bl.a. §§ 14-15 i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser i kraft for Grønland (lov nr. 277 af 26. maj 1976 som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 472 af 25. september 1984 om ikrafttræden for Grønland af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, nu lovbekendtgørelse nr. 688 af 28. juni 2004 om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser). §§ 14 og 15 i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser lyder sådan:

§ 14. Nævnet kan opfordre ansøgeren til at medvirke til sagens oplysning, herunder ved personligt fremmøde for nævnet, ved i tilfælde af personskade at lade sig undersøge af en læge og om fornødent, eventuelt ved indlæggelse, at lade sig undergive observation og behandling. Nævnet kan endvidere afkræve andre, der har kendskab til forholdene, oplysninger, der må anses for nødvendige. Nævnet kan herunder indhente sygehusjournaler eller udskrifter heraf.

Stk. 2. Nævnet kan forlange optaget retsligt forhør.

Stk. 3. Efterkommer ansøgeren ikke inden en fastsat frist en opfordring fra nævnet om at medvirke til sagens oplysning, kan sagen afgøres på det i øvrigt foreliggende grundlag.

§ 15. Udgifterne ved sagens behandling ved nævnet, herunder udgifter til de undersøgelser, der er omtalt i § 14, stk. 1, betales af staten.

Stk. 2. Nævnet kan i særlige tilfælde bestemme, at ansøgeren helt eller delvis skal have dækket udgifter, som han har afholdt i anledning af sagen.'

Bestemmelsen skal efter min opfattelse forstås ud fra sin ordlyd og i overensstemmelse med de almindelige regler om myndigheders sagsoplysning. Jeg henviser her også til betænkning nr. 751 om Erstatning fra staten til ofre for forbrydelser. Det fremgår af s. 38 i betænkningen at § 14 i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser med redaktionelle ændringer svarer til den dagældende til § 8, stk. 1 og 2, i lov nr. 605 af 20. december 1972 om den sociale ankestyrelse og § 17 i lov nr. 333 af 19. juni 1974 om social bistand. De regler der nævnes i betænkningen, fraviger efter min opfattelse ikke de almindelige principper for myndigheders sagsoplysning.

Jeg henviser også til Gerd Sinding og Michael Lerche, Offererstatningsloven med kommentarer (2005), s. 134 f. Heraf fremgår bl.a. at reglerne i § 14 skal ses i sammenhæng med Erstatningsnævnets forretningsorden, men at reglerne i § 14 og i forretningsordenen ikke kan stå alene, men suppleres af reglerne i forvaltningsloven og den praksis der har udviklet sig med hensyn til god forvaltningsskik. Endvidere er nævnets virksomhed undergivet reglerne i persondataloven. Der findes en særlig forretningsorden for det grønlandske erstatningsnævn, jf. bekendtgørelse nr. 473 af 25. september 1984 af forretningsorden for det grønlandske nævn vedrørende erstatning fra staten til ofre

for forbrydelser. Det følger af forretningsordenens § 1, stk. 1, at nævnets formand drager omsorg for sagens forberedelse, og at han afgør hvilke oplysninger der skal indhentes til brug ved sagens behandling.

Jeg mener på denne baggrund ikke at der er retskildemæssigt belæg for at fortolke § 14 i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser som en fravigelse af de almindelige principper for sagsoplysning.

Det er et grundlæggende princip i forvaltningsretten at den enkelte forvaltningsmyndighed har ansvaret for at indhente de oplysninger der er nødvendige for at myndigheden kan træffe afgørelse i sagen (officialprincippet). Hvis det hører til en forvaltningsmyndigheds opgave at vurdere spørgsmål som kræver en særlig sagkundskab, skal myndigheden sikre at den nødvendige sagkundskab inddrages i den konkrete sag. Hvis myndigheden ikke selv har den fornødne sagkundskab, må myndigheden f.eks. rette henvendelse til andre myndigheder som har en sådan sagkundskab. Ansvaret for oplysningen af (A)'s sag hviler med andre ord på det grønlandske erstatningsnævn.

I sager som (A)'s er det desuden et led i de almindelige principper for sagsoplysning at en part ikke må pålægges krav med hensyn til sagens oplysning som parten ikke selv kan opfylde – og hvor vedkommende derfor er nødt til at søge sagkyndig bistand for at opfylde myndighedens krav. Jeg henviser til Kaj Larsen mfl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), s. 480, Steen Rønsholdt, Forvaltningsret. Retssikkerhed. Proces. Sagsbehandling, 2. udgave (2006), s. 409-410, og Jens Garde mfl., Forvaltningsret – Sagsbehandling, 6. udgave (2007), s. 202.

Det gælder samtidig at en myndighed ikke i forhold til en partsrepræsentant kan stille mere vidtgående krav til sagens oplysning end myndigheden ville kunne stille til parten selv. Det gælder efter min opfattelse også i de tilfælde hvor parten har valgt en professionel partsrepræsentant som f.eks. en advokat. For så vidt angår sager ved det grønlandske erstatningsnævn, henviser jeg også til betænkning nr. 751 om Erstatning fra staten til ofre for forbrydelser. På s. 40 i betænkningen står følgende:

'Udvalget forudsætter, at sagsbehandlingen bliver så enkel, at skadelidte ikke behøver advokatbistand.'

Jeg er derfor ikke enig med det grønlandske erstatningsnævn i at nævnet – som sket – kunne anmode (A)'s advokat om at stå for hele sagens forberedelse, herunder indhentelse af sagkyndige erklæringer. Det er på den baggrund min foreløbige opfattelse at det er beklageligt at det grønlandske erstatningsnævn indtil nu har anmodet (A)'s advokat om at stå for hele forberedelsen af hendes sag. Jeg er i den forbindelse foreløbig indstillet på at hen-

stille at det grønlandske erstatningsnævn fremover selv står for forberedelsen af (A)'s sag.

Det fremgår desuden af sagen at det grønlandske erstatningsnævn i brev af 6. november 2006 rådede (A)'s advokat til at kontakte en forkert myndighed med henblik på at indhente en sagkyndig erklæring om méngrad og tab af erhvervsevne. Denne fejl blev rettet i det grønlandske erstatningsnævns brev af 15. september 2008.

Det fejlagtige råd er efter min foreløbige opfattelse i sig selv en beklagelig fejl. At det grønlandske nævn først rettede fejlen efter mere end 1 år og 10 måneder, er – ligesom den heraf følgende forsinkelse – efter min foreløbige opfattelse meget kritisabelt.

Det gælder at en myndighed der har begået en fejl i forbindelse med behandling af en sag, har pligt til at begrænse følgerne af den begåede fejl. Det er i den forbindelse uden betydning om myndigheden mener at fejlen er begået fordi myndighedens personale har manglet de nødvendige kvalifikationer til at behandle sagen, eller at myndighedens personale ikke har fulgt deres overordnede instruktioner. Jeg er på den baggrund indstillet på at henstille til det grønlandske erstatningsnævn at foretage en konkret vurdering af om nævnet helt eller delvis skal dække de udgifter (A) har haft under sagen – eventuelt på grundlag af § 15, stk. 2, i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser.

Sagsbehandlingstiden indtil nu

Det grønlandske erstatningsnævn har – så vidt jeg er orienteret – endnu ikke truffet endelig afgørelse i (A)'s sag om erstatning for varigt mén og tab af erhvervsevne. Sagsbehandlingstiden er dermed indtil videre over 5 år regnet fra den 8. juni 2005 hvor nævnet modtog (A)'s ansøgning.

Der er ikke i forvaltningsloven eller anden lovgivning fastsat generelle regler om forvaltningsmyndigheders sagsbehandlingstid. Spørgsmålet om hvornår sagsbehandlingstiden overskrider det acceptable, kan derfor ikke besvares generelt. En nærmere bedømmelse af den samlede sagsbehandlingstid kræver en vurdering af den pågældende sags art og eventuelt også sagens konkrete omstændigheder.

Det grønlandske erstatningsnævn har i sin udtalelse til mig i brev af 26. august 2009 oplyst at sagsbehandlingstiden i (A)'s sag bl.a. skyldes nævnets ringe bemanding og udskiftning af kontorpersonale. Ved vurderingen af den generelt acceptable sagsbehandlingstid på et område kan der ikke tages hensyn til myndighedens (og medarbejdernes) forhold. Årsagen er at vurderingen

af hvad der er en acceptabel sagsbehandlingstid, hviler på et objektivt grundlag. At myndigheden har utilstrækkelige ressourcer, eller at der sker udskiftning af personale, kan således nok for myndighedens medarbejdere være undskyldende momenter, men det kan ikke bevirke en forlængelse af den tid som må anses for en i almindelighed acceptabel sagsbehandlingstid på området.

Ved bedømmelsen af hvad der må anses som en acceptabel sagsbehandlingstid, kan der normalt tages hensyn til i hvilken udstrækning en korrekt behandling af en sag kræver indhentelse af (yderligere) oplysninger eller gennemførelse af andre tids- og ressourcekrævende processkridt. I (A)'s sag bærer det grønlandske erstatningsnævn ansvaret for at sikre at de relevante myndigheder uden unødigt forsinkelse anmodes om nødvendige sagkyndige udtalelser, ligesom det er nævnets opgave om nødvendigt at fastsætte frister og sende rykkere til de relevante myndigheder. Idet det grønlandske erstatningsnævn anmodede (A)'s advokat om at indhente den sagkyndige erklæring i hendes sag – og ikke foretog sig yderligere – levede nævnet efter min opfattelse ikke op til sit ansvar. Den tid (A)'s advokat har brugt på at indhente en sagkyndig erklæring om méngrad og tab af erhvervsevne, er derfor ikke en formildende omstændighed ved vurderingen af nævnets sagsbehandlingstid. Jeg henviser også til det jeg har skrevet under mit første punkt.

Det er min foreløbige opfattelse at sagsbehandlingstiden i (A)'s sag er meget kritisabel. Jeg har herved lagt vægt på at det er en skærpende omstændighed at det grønlandske erstatningsnævn i perioden efter den 5. august 2005 ikke synes at have indhentet oplysninger eller i øvrigt foretaget andre eksterne sagsbehandlingsskridt end at besvare (A)'s advokats henvendelser. Det er også en skærpende omstændighed at det grønlandske erstatningsnævn skrev i breve af 7. juli 2005 og 21. juli 2006 at nævnet ville kontakte (A) eller hendes advokat hvis nævnet manglede oplysninger – hvorefter det ved nævnsbehandlingen af sagen den 12. oktober 2006 blev konstateret at der pga. manglende oplysninger ikke kunne træffes afgørelse vedrørende erstatning for varigt mén og tab af arbejdsevne. Det er endelig en skærpende omstændighed at det grønlandske erstatningsnævn forsinkede (A)'s advokats sagsoplysning ved at der gik over 4 måneder før nævnet svarede endeligt på advokatens fax af 27. marts 2008 om anvendelse af en navngiven speciallæge.

Jeg er indstillet på at henstille at det grønlandske erstatningsnævn fremskynder sin afsluttende behandling af sagen mest muligt. Jeg er også indstillet på at henstille at det grønlandske erstatningsnævn beklager sagsbehandlingstiden over for (A). En sådan beklagelse er efter min opfattelse naturlig og stemmer bedst overens med god forvaltningsskik. Jeg henviser til min udtalelse der er gengivet i Folketingets Ombudsmands beretning for 2007, s. 311*.

Besvarelse af rykkere og underretning

Det fremgår af sagen at det grønlandske erstatningsnævn i brev af 5. august 2005 stillede (A)'s advokat i forventning at der blev truffet afgørelse i sagen i februar eller marts 2006. Det fremgår også at (A)'s advokat rykkede det grønlandske erstatningsnævn for oplysning om hvornår der ville blive truffet afgørelse, den 27. april 2006, 14. juni 2006 og 27. juni 2006. Det fremgår endelig at det grønlandske erstatningsnævn svarede på advokatens rykkere i brev af 21. juli 2006.

Det er fast antaget i ombudsmandens praksis at myndigheder har pligt til på eget initiativ at underrette parten i tilfælde hvor sagen trækker længere ud end myndigheden har givet udtryk for over for parten. På den baggrund er det min foreløbige opfattelse at det er kritisabelt at nævnet ikke på eget initiativ underrettede (A)'s advokat da der ikke blev truffet afgørelse i marts 2006.

Det er derudover fast antaget at myndigheder har pligt til at besvare rykkere fra sagens parter som er rimeligt begrundet i sagsbehandlingstiden. Sådanne rykkere skal i almindelighed besvares med det samme. Jeg henviser også til Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven pkt. 208 (vejledning nr. 11740 af 4. december 1986). Jeg mener derfor foreløbig at det er overordentligt kritisabelt at der forløb næsten 3 måneder før det grønlandske erstatningsnævn svarede på (A)'s advokats fax af 27. april 2006. Efter min opfattelse skulle det grønlandske erstatningsnævn have svaret advokaten på et tidligere tidspunkt. Jeg lægger herved vægt på at det er en skærpende omstændighed at det grønlandske erstatningsnævn modtog 2 yderligere rykkere fra (A)'s advokat inden nævnet svarede.

Da (A)'s sag mig bekendt endnu ikke er afgjort, er jeg indstillet på at henstille at det grønlandske erstatningsnævn oplyser (A) om hvornår der kan forventes at blive truffet afgørelse i hendes sag. Jeg gør i denne forbindelse opmærksom på at det grønlandske erstatningsnævn ikke kan henvise (A)'s advokat til at henvende sig til Arbejdsskadestyrelsen for at få oplyst styrelsens sagsbehandlingstid.

Øvrige henstillinger og overvejelser

Jeg har noteret mig at det grønlandske erstatningsnævn oplyser i brev af 26. august 2009 at nævnet ikke har fastsat mål for nævnets sagsbehandlingstider. På den baggrund er jeg foreløbig indstillet på at henstille til det grønlandske erstatningsnævn at overveje om nævnet bør fastsætte målsætninger for nævnets sagsbehandlingstider. Jeg henviser her til at Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 4. juni 1997 (optaget i Retsinformation som nr. 73 i 1997) beskriver hvordan en myndighed bør tilrettelægge sagsbehandlingen.

Det fremgår af skrivelsen at det er hensigtsmæssigt at myndigheden opstiller nærmere målsætninger for hvor hurtigt myndigheden tilstræber at kunne behandle sine sager.

På baggrund af mit helhedsindtryk af det grønlandske erstatningsnævns behandling af (A)'s sag er jeg indstillet på at udtale at der samlet set er tale om en uacceptabel og særdeles kritisabel sagsbehandling. Det er samtidig foreløbig mit samlede indtryk at (A)'s sag peger på at der er begået fejl og forømmelser af større betydning. Jeg overvejer derfor om jeg bør foretage underretning af Retsudvalget og justitsministeren – eventuelt på grundlag af § 24 i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand.

Jeg har på denne baggrund anmodet det grønlandske erstatningsnævn om at kommentere min foreløbige opfattelse. Justitsministeriet – som har det overordnede administrative og budgetmæssige ansvar for det grønlandske erstatningsnævns varetagelse af nævnets opgaver – har jeg tillige anmodet om at komme med ministeriets eventuelle kommentarer til min foreløbige opfattelse.'

Det grønlandske erstatningsnævns og Justitsministeriets bemærkninger

Det grønlandske erstatningsnævn har den 13. december 2010 udtalt sig om min foreløbige redegørelse. I udtalelsen står sådan:

'Vedr.: Sagsnr. 2010-730-1189 – Folketingets ombudsmands foreløbige redegørelse i sag vedrørende klage over Det Grønlandske Erstatningsnævn for Voldsofre fra (A).

I anledning af (A)'s klage til Folketingets ombudsmand har ombudsmanden udarbejdet en foreløbig redegørelse dateret den 10. august 2010. Ombudsmanden har anmodet om nævnets bemærkninger, fremsendt via justitsministeriet.

Indledningsvis bemærkes, at jeg ved skrivelse af 26. august 2009 har udtalt mig om sagen, og skal derfor i det væsentlige henvise hertil. Kopi af mit brev til ombudsmanden vedlægges (bilag 1).

Advokaters forberedelse af sager for nævnet

I ikke ukomplicerede sager, hvor ansøger bistås af advokat, er det nævnets praksis, at anmode advokaten om at forestå så meget af sagsforberedelsen som muligt, herunder indhente relevante erklæringer til brug for nævnets behandling af ansøgningen om erstatning. Dette er begrundet i nævnets begrænsede sekretariatsressourcer og hensynet til hurtig sagsbehandling. Nævnet erstatter ansøgeren dennes udgifter til advokat, idet nævnet afslutningsvist fastsætter salær til advokaten. Dertil kommer erstatning for udgifter til ind-

hentelse af diverse erklæringer alt jf. den af ombudsmanden i redegørelsen side 3 citerede bestemmelse § 15 i offererstatningsloven således som den er ikraftsat for Grønland.

Den konkrete sag er afsluttet på et møde den 20. november 2010, hvor der bl.a. blev fastsat salær for advokaters arbejde for ansøgeren. Kopi af nævnets skrivelse af 24. november 2010 til advokat (...) vedlægges (bilag 2). Nævnets brev af 24. november 2010 direkte til ansøgeren indeholdende en beklagelse af sagsbehandlingstiden vedlægges ligeledes (bilag 3).

I ombudsmandens foreløbige redegørelse gennemgås fra side 3 til og med side 5, første afsnit retsgrundlaget for sagernes oplysning herunder official-princippet. Jeg er grundlæggende enig i redegørelsens gennemgang, herunder at ansvaret for oplysningen af (A)'s sag hviler på erstatningsnævnet. Det kan oplyses, at nævnet i sin tilrettelæggelse af forberedelsen generelt har været opmærksom på bemærkningen i betænkning nr. 751, citeret nederst side 4 i ombudsmandens foreløbige redegørelse. Henset til udfordringerne med, at rekruttere personale til sekretariatet har nævnet imidlertid hidtil ment, at udover at anmode en allerede af ansøgeren antagen advokat om, at forestå sagsoplysningen vil det være muligt, at antage en advokat til at varetage opgørelse af erstatning for ansøgeren. Nævnet har derfor også i konkrete sager hvor ansøgeren ikke allerede var repræsenteret ved advokat anmodet en advokat om, at forestå indhentelse af relevante oplysninger og opgøre ansøgers krav. Skulle nævnet ikke magte at forberede sine sager inden for rimelig tid, vil nævnet efter at noget sådant er blevet konstateret blive tvunget til, at hyre eksempelvis et advokatfirma til at forestå forberedelsen, hvilket jeg er bekendt med har været tilfældet for forberedelsen af sager i et par danske nævn. På den baggrund finder jeg det ikke i strid med princippet om hurtig sagsbehandling, at foretage det mindre i det mere, blot at anmode advokater om i nogle sager, at varetage forberedelsen, særligt ikke når nævnet fuldt ud erstatter omkostningerne herved.

Nævnets henvisning af (A)'s advokat til forkert myndighed

At advokaten er henvist til en forkert myndighed med henblik på afklaring af erhversevnetab og méngrad og at denne fejl først blev korrigeret 1 år og 10 måneder efter har jeg redegjort nærmere for i mit brev af 26. august 2009. Jeg er enig i, at fejl begået som følge af personalets manglende nødvendige kvalifikationer eller nedprioritering af visse opgaver, er uden betydning i forhold til ansøgeren. Min bemærkning om, at formanden ikke har fulgt op på om dommerfuldmægtigen løste sine opgaver er udtryk for, at jeg alene har ansvaret for sagsbehandlingen i nævnets sekretariat. Oplysningen er imidlertid relevant i forhold til mine generelle bemærkninger vedrørende de tilgængelige ressourcer og rammer for arbejdets udførelse jf. næste afsnit. Havde sagsforberedelsen i (A)'s sag været et enkeltstående tilfælde, havde jeg kunnet nøjes med at beklage dette.

Nævnets sagsbehandlingstid og personalsituationen ved retsvæsenet i Grønland

Det fremgår af ombudsmandens foreløbige redegørelse, at der ved vurderingen af den generelt acceptable sagsbehandlingstid på et område ikke kan tages hensyn til myndighedens og medarbejdernes forhold. Ombudsmanden henviser til, at vurderingen af hvad der er acceptabel sagsbehandlingstid, hviler på et objektivt grundlag. *Jeg er enig heri med den tilføjelse, at vurderingen bør ske med udgangspunkt i den ramme, som retsvæsenet i Grønland arbejder indenfor.* Rammen er det grønlandske samfund. De begrænsninger, der med denne ramme vil være sammenlignet med en dansk ramme, har jeg nedenfor forsøgt at skitsere i kort form.

Nævnets sekretariatsfunktion varetages af Grønlands Landsret. Indtil 1. januar 2010 var Landsdommeren i Grønland ansvarlig for fordelingen af de tildelte resurser til det samlede retsvæsen bestående af kredsretter og landsretten samt diverse nævn og administrative opgaver. Fra den 1. januar 2010 er opgaven med fordeling af resurser til kredsretterne og den nyoprettede domstol Retten i Grønland med administrationsafdeling henlagt til dommeren ved Retten i Grønland. Dommerstillingerne ved kredsretten har hidtil været besat med lægdommere. Ved Den grønlandske retsvæsenskommissions nedsættelse i 1994 var der fortsat ikke udsigt til, at grønlandssprogede jurister inden for en årrække ville kunne besætte dommerstillingerne ved kredsretterne. Regeringen valgte derfor, at anmode kommissionen om forslag til en ordning der bygger videre på de positive erfaringer med kredsdommersystemet. Som bekendt blev der med den nye retsplejelov vedtaget en ordning, hvorefter kredsdommerne fremover skulle fastansættes fuldt ud med deraf bedre muligheder for mere efteruddannelse. Forinden udnævnelse skal en kandidat have bestået en særlig tilrettelagt kredsdommeruddannelse. At Folketinget fravælger en ordning med jurister som dommere til fordel for en ordning med uddannede kredsdommere er således ikke udelukkende ud fra en ideel betragtning om, at disse dommere vil være et bedre alternativ, men den bedst mulige ordning de tilstedeværende resurser i form af grønlandssproget arbejdskraft taget i betragtning. At uddannelsen af kredsdommere og muligheden for fastansættelse af disse ikke er indført tidligere skyldes lovgivningsmagtens valg. At en nyordning for domstolene skulle kædes sammen med forslag til ændringer i kriminalloven, herunder særligt regler om ophør af ordningen med anbringelse af særligt farlige og psykotiske kriminelle i en anstalt i Danmark, er endvidere lovgivningsmagtens valg. Rekrutteringen af jurister til landsretten har i perioder været så vanskelig, at kun to til tre af landsrettens frem til 1. januar 2010 seks normerede juriststillinger har været besat. Dommerfuldmægtigene har således, som nogle af de få egentligt uddannede (uagtet de i reglen er uddannelsesfuldmægtige) til arbejde i retsvæsenet, skullet bistå med løsningen af de mest presserende opgaver, hvoraf opgaverne i nævnet er indgået som en del. Udover en del merarbejdstimer til udførelse af det ordinære arbejde, har de pågældende således skulle erlægge ekstra tid til forberedelsen af sa-

ger i erstatningsnævnet m.m., herunder Valgbarhedsnævnet, hvilket nævn Landsstyret trods forpligtelse til at varetage sekretariatsfunktionen, ikke har resurser til at varetage. Rekrutteringen af kontorfunktionærer er præget af, at potentialet af veluddannet arbejdskraft trods lønmidler hertil, ikke er tilstrækkeligt til, at rekruttere og fastholde personale der kan varetage funktionerne ved retsvæsenet, herunder sekretariatsfunktionen ved erstatningsnævnet på tilfredsstillende vis. Om de rekrutteringsmæssige forhold henvises til Retsvæsenetskommissionens betænkning 1442/2004, bind 2, side 198 ff. De rekrutteringsmæssige forhold har betydet endog meget lange sagsbehandlingstider ved retterne. Eksempelvis berammelsestider for simple kriminalsager på mere end et år, skrivetider for domme i forældremyndighedssager og kriminaldomme på mere end et år, behandling af notarialforretninger og indberetning af testamenter med samme sagsbehandlingstid. Dødsboskifter har ligget stille i årevis i både store og mindre byer. Dette medførte bl.a., at et advokatkontor i Nuuk blev hyret til, at varetage sagsbehandlingen til udgangen af 2009. Sagsbehandlingstiderne og kvaliteten af sagsbehandlingen medførte efter en henvendelse til Domstolsstyrelsen i 2008, at der blev afsat midler til et antal udstationerede fra danske domstole. Der vil hengå nogle år inden resultatet af indsatsen med udefrakommende, lokales bedre uddannelse og oprettelsen af Retten i Grønland resulterer i en rimelig sagsbehandlingstid ved domstolene. Dertil kommer, at uanset omfanget af udefrakommende resurser, er der en øvre grænse for, hvor mange der kan absorberes på et givent tidspunkt. For erstatningsnævnets vedkommende har det ikke været muligt, at oplære medarbejdere til egentlige sagsbehandlerfunktioner, bortset fra nogle få. Dette resulterede i, at jeg fra sidste år antog en medarbejder til på konsulentbasis, at varetage kontorfunktionæropgaverne og udarbejde indstilling i sager, bortset fra de mere komplicerede, hvor opgaven varetages af landsrettens sous-chef. Udgifterne til ekstern sekretærbistand, der er af afgørende betydning for sagsbehandlingen ved Nævnet, afholdes over den almindelige drift, og kan således kun forventes opretholdt så længe der på denne måde kan findes midler hertil ved siden af den øvrige almindelige drift. Der er alt i alt efter min opfattelse ikke grundlag for, at kritisere nævnets sagsbehandlingstid på baggrund af de foreliggende rammer for udførelsen af retsvæsenets samlede opgaver.

Sagsbehandlingstid ved nævnets indhentelse af udtalelse

Til bemærkningen i den foreløbige redegørelse side 6, 2. afsnit in fine om, at det ikke er en formildende omstændighed ved vurderingen af nævnets sagsbehandlingstid, at det har taget lang tid for (A)'s advokat at indhente erklæringen er det min opfattelse, at nævnets selvstændige indhentelse af erklæringen ikke ville have forkortet sagsbehandlingstiden.

Indhentelse af oplysninger op til mødet den 12. oktober 2006

Til bemærkningen i næste afsnit, midtfor kan jeg erklære mig enig i, at nævnets sekretariat såfremt sekretariatet finder indhentelse af en udtalelse vedrø-

rende erhvervsevnetab og mén relevant, iværksætter indhentelse heraf uden at afvente et nævnsmøde. Imidlertid havde ansøgers advokat opgjort erstatning for erhvervsevne og godtgørelse for mén på baggrund af de allerede foreliggende oplysninger. På den baggrund kan jeg ikke tilslutte mig, at det er kritisabelt at forelægge erstatningsopgørelsen for nævnet, med henblik på nævnets stillingtagen til om man på baggrund af den af advokaten udarbejdede opgørelse og dokumentation kan fastsætte erstatning og godtgørelse.

Besvarelsen af telefaxhenvendelser

Til bemærkningen vedrørende besvarelse af telefaxen fra 2006 hvor det anføres, at være overordentlig kritisabelt, at der er forløbet næsten 3 måneder med besvarelse af advokatens rykker i telefax af 27. april 2006 skal det bemærkes, at jeg på baggrund af det ovenfor anførte under overskriften 'Nævnets sagsbehandlingstid og personalesituationen ved retsvæsenet i Grønland' kan oplyse, at en svartid af den pågældende længde var normal og uundgåelig, mængden af opgaver ved retsvæsenet sammenholdt med de kvalificerede personaleresurser taget i betragtning. Jeg kan medgive, at svartiden burde være kortere, hvorfor den anvendte tid er beklagelig. Til bemærkningen side 6 nederst om, at en sagsbehandlingstid på mere end 4 måneder til besvarelse af (A)'s telefaxbrev af 27. marts 2008 er for lang tid kan jeg meddele, at jeg ikke er enig i, at sagsbehandlingstiden generelt er for lang, hvorved bemærkes at mange forespørgsler har en sagsbehandlingstid på 4 måneder eller mere. Henset til, at telefaxen er enkel at besvare kan jeg tilslutte mig at det er beklageligt, at besvarelsen ikke er sket hurtigere.

Besvarelse af rykkere og underretning

Jeg er enig i, at i hvert fald efter modtagelse af rykker, skal der tages initiativ til at svare på en henvendelse. Henset til sagsbehandlingstiden i nævnet og idet jeg kan oplyse, at sagsbehandlingen i landsretten en periode var styret af rykkere kan jeg kun henvise til, at årene 2006 til 2008 var præget af lang sagsbehandlingstid for alle sagstyper.

Øvrige henstillinger og overvejelser

Om målsætningerne nævnt i mit brev af 26. august 2009 in fine kan jeg oplyse, at nævnet fortsat ikke har formuleret egentlige mål for sagsbehandlingstiden for forskellige sagstyper, men har et mål om, at kunne sagsbehandle løbende, for at kunne overholde målet om, at henvendelser til nævnet behandles løbende og inden for en uge. Hermed mener nævnet, at have minimeret den sagsbehandlingstid nævnet har indflydelse på. Det er stort set lykkedes efter, at den eksterne konsulent er antaget. Dertil kommer, at målet om 4 årlige møder holdes. Således mener jeg, at nævnet for tiden har en acceptabel sagsbehandlingstid f.s.v.a. de dele som nævnet har indflydelse på.

Jeg har ingen bemærkninger til, at ombudsmanden i den konkrete sag udtaler, at sagsbehandlingen har været uacceptabel. Jeg ser imidlertid ikke, at der

foreligger fuldt tilstrækkelig grundlag for at udtale, at sagsbehandlingen er særdeles kritisabel. Udover de ovenfor nævnte rammer for sagsbehandlingen ses tiden, der gik med at modtage en udtalelse om erhvervsevnetabsprocenten og méngraden ikke i det væsentlige, at skyldes voldsoffererstatningsnævnets forhold.

Jeg har ingen indvendinger mod, at ombudsmanden orienterer Retsudvalget og justitsministeren om sagen.'

Den 1. juni 2011 modtog jeg en udtalelse om min foreløbige redegørelse fra Justitsministeriet. Af ministeriets udtalelse fremgår bl.a. dette:

'2. Folketingets Ombudsmand anfører i sin foreløbige redegørelse, at det er beklageligt, at nævnet har anmodet (A)'s advokat om at forestå hele forberedelsen af sagen. Der henvises i den forbindelse navnlig til nævnets brev af 6. november 2006 til (A)'s advokat, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

'Da De som advokat for (A) står for hele sagens forberedelse, vil nævnet ikke foretage sig yderligere før de manglende oplysninger indsendes. De skal derfor sørge for indhentelse af de manglende erklæringer.'

Det fremgår af nævnets udtalelse af 13. december 2010, at det i ikke ukomplicerede sager, hvor ansøger bistås af en advokat, er nævnets praksis at anmode advokaten om at forestå så meget af sagsforberedelsen som muligt, herunder indhentelse af relevante erklæringer til brug for nævnets behandling af ansøgningen om erstatning. Dette er begrundet i nævnets begrænsede sekretariatsressourcer og hensynet til hurtig sagsbehandling. Nævnet erstatter ansøgeren dennes udgifter til advokat, idet nævnet ved sagens afslutning fastsætter et salær til advokaten. Dertil kommer erstatning for udgifter til indhentelse af diverse erklæringer.

Justitsministeriet bemærker, at det følger af § 14 i lov nr. 277 af 26. maj 1976 om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser som ikraftsat for Grønland ved kongelig anordning nr. 472 af 25. september 1984 og af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 473 af 25. september 1984 om forretningsorden for det grønlandske nævn vedrørende erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, at ansvaret for sagens oplysning påhviler nævnet. Efter Justitsministeriets opfattelse er dette ikke til hinder for, at nævnet indgår aftale med partens advokat om, at denne bistår ved sagsoplysningen og honoreres herfor. Nævnet har imidlertid ikke hjemmel til – som sket i den konkrete sag – at pålægge partens advokat at forestå sagsoplysningen.

Justitsministeriet vil indskærpe over for nævnet, at nævnet ikke kan pålægge en ansøgers advokat at forestå sagsforberedelsen.

3. Folketingets Ombudsmand anfører endvidere, at det var en beklagelig fejl, at nævnet rådede advokaten til at kontakte en forkert myndighed, og at det er meget kritisabelt, at fejlen først blev rettet efter mere end 1 år og 10 måneder.

Nævnet har i sit brev til Folketingets Ombudsmand af 26. august 2009 oplyst, at nævnets sekretariat ved en ikke-juridisk medarbejder meddelte advokaten, at man ikke havde bemærkninger til, at advokaten rettede henvendelse til Arbejdsskadestyrelsen med henblik på udarbejdelse af en udtalelse efter erstatningsansvarslovens § 10. På et brev fra advokaten, hvoraf det fremgår, at sagen var blevet sendt til Arbejdsskadestyrelsen i Danmark, har nævnets formand anført, at sagen skal sendes til Det Grønlandske Arbejdsskadeforsikringsnævn. Sagen beroede herefter hos nævnets juridiske sekretær, og formanden har ikke fulgt op på, om fejlen blev rettet.

I nævnets udtalelse af 13. december 2010 er det anført, at nævnet er enig med Folketingets Ombudsmand i, at fejl som følge af personalets manglende nødvendige kvalifikationer eller nedprioritering af visse opgaver ikke er af betydning for ansøgeren.

Justitsministeriet har ikke bemærkninger til det anførte.

4. I sin foreløbige redegørelse anfører ombudsmanden endvidere, at sagsbehandlingstiden er meget kritisabel, idet sagsbehandlingstiden indtil videre er over 5 år regnet fra den 8. juni 2005, hvor nævnet modtog (A)'s ansøgning.

Af nævnets udtalelse af 13. december 2010 fremgår, at nævnet har afsluttet sagens behandling på et møde den 20. november 2010.

Det fremgår af ombudsmandens foreløbige redegørelse, at der ved vurderingen af den generelt acceptable sagsbehandlingstid ikke kan tages hensyn til myndighedens og medarbejdernes forhold, idet denne vurdering hviler på et objektivt grundlag.

Af nævnets udtalelse af 13. december 2010 fremgår, at nævnet er enig heri, idet det dog tilføjes, at vurderingen bør ske med udgangspunkt i den ramme, som retsvæsenet i Grønland arbejder indenfor.

Justitsministeriet er enig i, at en vurdering af sagsbehandlingstidens rimelighed vil skulle være baseret på objektive forhold.

5. Ydermere anføres det i ombudsmandens foreløbige redegørelse, at det er kritisabelt, at nævnet ikke som lovet har underrettet advokaten om, at der ikke – som det var blevet stillet i forventning – ville blive truffet afgørelse i sagen februar/marts 2006.

Justitsministeriet har ikke bemærkninger til dette.

6. Folketingets Ombudsmand finder det desuden overordentligt kritisabelt, at nævnet er mere end 3 måneder om at svare på advokatens rykker.

Nævnet har i den forbindelse i sin udtalelse af 13. december 2010 anført, at den pågældende periode (årene 2006-2008) var præget af lang sagsbehandlingstid for alle sagstyper.

Justitsministeriet har ikke bemærkninger til det anførte.

7. Samlet finder Folketingets Ombudsmand sagsbehandlingstiden i nævnet uacceptabel og særdeles kritisabel.

Nævnet anfører i sin udtalelse af 13. december 2010, at nævnet ikke har bemærkninger til, at ombudsmanden i den konkrete sag udtaler, at sagsbehandlingen har været uacceptabel, men at der efter nævnets opfattelse ikke er fuldt tilstrækkeligt grundlag for at udtale, at sagsbehandlingen er særdeles kritisabel, bl.a. idet sagsbehandlingstiden i det væsentlige ikke ses at skyldes nævnets forhold.

Justitsministeriet har ikke bemærkninger til den nævnte samlede vurdering af sagsbehandlingen i den konkrete sag.

8. Af Folketingets Ombudsmands foreløbige redegørelse fremgår endelig, at ombudsmanden er indstillet på at henstille, at nævnet fremover selv står for forberedelsen af (A)'s sag, at det grønlandske nævn foretager en konkret vurdering af, om nævnet helt eller delvist skal dække de udgifter, (A) har haft under sagen, at nævnet fremskynder sin afsluttende behandling af sagen mest muligt, at nævnet beklager sagsbehandlingstiden over for (A), at nævnet oplyser (A) om, hvornår der kan forventes at blive truffet afgørelse i hendes sag, og at nævnet overvejer, om nævnet bør fastsætte målsætninger for nævnets sagsbehandlingstider.

Nævnet har over for Justitsministeriet oplyst, at der på et møde i nævnet den 20. november 2010 blev truffet endelig afgørelse i sagen, hvilket blev meddelt advokaten ved brev af 24. november 2010.

Justitsministeriet skal herudover bemærke, at ministeriet – i lyset af bl.a. sagsbehandlingen i den omhandlede konkrete sag – agter at tage initiativ til en drøftelse med nævnet med henblik på at afklare, om der mere generelt kan være anledning til særlige initiativer, der kan være med til at styrke nævnets sagsbehandling.

9. Ved brev af 3. februar 2011 har Folketingets Ombudsmand fremsendt en kopi af e-mail af 31. januar 2011 fra (A) til Folketingets Ombudsmand og anmodet Justitsministeriet om at inddrage det af (A) anførte i ministeriets udtalelse.

(A) har i e-mailen anført, at nævnet ikke har taget stilling til en skrivelse af 8. januar 2011 vedrørende 'bevilling af krav for fremtidige psykologbehandlinger, renter af tabt arbejdsfortjeneste samt advokatombkostninger'.

Ved e-mail af 20. marts 2011 har nævnet oplyst, at (A)'s henvendelse af 8. januar 2011 ikke ses modtaget af nævnet, hvorfor denne samtidig blev anmodet om at genfremsende sin henvendelse.

Nævnet har desuden oplyst, at (A)'s advokat, (...), den 7. marts 2011 har fremsendt en e-mail til nævnet, hvori denne oplyser, at han endnu ikke har modtaget svar i sagen eller bekræftelse på et indlæg om renter. Da det ikke fremgik, hvad advokaten ikke mente at have modtaget svar på, anmodede nævnet denne om at genfremsende sin henvendelse.

(A) har endvidere anført, at erstatningen pr. 31. januar 2011 endnu ikke var blevet udbetalt – altså ca. 4 uger efter nævnets afgørelse.

Hertil bemærkes, at det fremgår af nævnets brev til (A) af 24. november 2010, at beløbet vil blive indsat af Politimesteren i Grønland ca. 4 uger efter, at ansøger har fremsendt en blanket med bl.a. bankoplysninger til embedet.

Politimesteren i Grønland har ved e-mail af 5. maj 2011 oplyst, at man i februar 2011 konstaterede, at blanketten med ansøgers bankoplysninger ikke var modtaget, men at klagers oplysninger var embedet bekendt i forbindelse med en tidligere sag. Erstatningsbeløbet blev derfor udbetalt til (A) den 18. februar 2011, og samme dag blev der fremsendt en check til dækning af advokatombkostningerne til klagers advokat.'

Min endelige vurdering

Det fremgår af det grønlandske erstatningsnævns udtalelse af 13. december 2010 at nævnet er enig med mig i det som jeg skrev i min foreløbige redegørelse om at nævnet ikke kunne pålægge (A)'s advokat at stå for hele forberedelsen af hendes sag. Justitsministeriet har i sin udtalelse af 1. juni 2011 givet udtryk for at ministeriet er enig i det jeg skrev i min foreløbige redegørelse af 10. august 2010 om at nævnet ikke – som sket – kunne pålægge (A)'s advokat at stå for hele sagens forberedelse. Justitsministeriet har oplyst i udtalelsen at ministeriet vil indskærpe over for det grønlandske erstatningsnævn at nævnet ikke kan pålægge en ansøgers advokat at forestå sagsforberedelsen.

Det er min endelige opfattelse at det er beklageligt at det grønlandske erstatningsnævn pålagde (A)'s advokat at stå for hele forberedelsen af (A)'s sag. Jeg henviser til det jeg skrev i min foreløbige redegørelse, og til det brev som det grønlandske erstatningsnævn sendte til (A) advokat den 6. november 2006 (citeret i redegørelsen). Det fremgik af brevet at nævnet ikke ville foretage sig yderligere i (A)'s sag før advokaten havde indhentet de nødvendige sagkyndige erklæringer til sagen.

I min foreløbige redegørelse af 10. august 2010 skrev jeg at det var min foreløbige opfattelse at det var en beklagelig fejl at det grønlandske erstatningsnævn i brev af 6. november 2006 rådede (A)'s advokat til at kontakte en forkert myndighed. At det grønlandske nævn først rettede fejlen efter mere end 1 år og 10 måneder, er – ligesom den forsinkelse det medførte – efter min foreløbige opfattelse meget kritisabelt. Jeg har noteret mig at det grønlandske erstatningsnævn i udtalelsen af 13. december 2010 har skrevet at nævnet er enig med mig i at der var tale om en fejl. Jeg har desuden noteret mig at nævnet også her henviste til de beskrevne ressourceproblemer, og at Justitsministeriet i sin udtalelse af 1. juni 2011 ikke havde bemærkninger til det anførte.

Min endelige opfattelse er at det var en beklagelig fejl at det grønlandske erstatningsnævn i brev af 6. november 2006 rådede (A)'s advokat til at kontakte en forkert myndighed. Det er også min endelige opfattelse at det er meget kritisabelt at det grønlandske nævn først rettede fejlen efter mere end 1 år og 10 måneder.

I min foreløbige redegørelse af 10. august 2010 skrev jeg at jeg var indstillet på at henstille til det grønlandske erstatningsnævn at foretage en konkret vurdering af om nævnet helt eller delvis skulle dække de udgifter (A) havde haft under sagen – eventuelt på grundlag af § 15, stk. 2, i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser. I udtalelsen af 13. december 2010 skrev det grønlandske erstatningsnævn at nævnet ville erstatte (A) de udgifter hun havde haft til advokat under sagen, idet nævnet afslutningsvis ville fastsætte salær til advokaten. I afgørelserne af 24. november 2010 og 4. juli 2011 har det grønlandske erstatningsnævn fastsat advokatsalærer i (A)'s sag. Det drejer sig om poster på henholdsvis 2.700 kr., 35.000 kr. og 58.750 kr.

(A) har efterfølgende skrevet til mig at det grønlandske erstatningsnævn ikke har dækket alle hendes udgifter til advokatsalærer. (A) oplyste bl.a. i en e-mail til mig af 20. juli 2011 at hendes samlede udgifter til advokater under sagen havde været 155.350 kr.

For så vidt angår det som (A) har oplyst om at det grønlandske erstatningsnævn ikke har dækket alle hendes omkostninger til advokat, har jeg opfordret (A) til selv at henvende sig til det grønlandske erstatningsnævn. Jeg har henvist til § 16, stk. 1, i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombuds-

mand. Det fremgår af denne bestemmelse at ombudsmanden selv afgør om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Det grønlandske erstatningsnævn har efter det oplyste truffet endelig afgørelse i (A)'s sag om erstatning for varigt mén og tab af erhvervsevne den 4. juli 2011. På tidspunktet for min foreløbige redegørelse af 10. august 2010 var sagsbehandlingstiden i (A)'s sag over 5 år, og der var endnu ikke truffet en afgørelse. På den baggrund skrev jeg at det var min foreløbige opfattelse at sagsbehandlingstiden i (A)'s sag var meget kritisabel.

Det grønlandske erstatningsnævn har i udtalelsen af 13. december 2010 skrevet at nævnet mener at vurderingen af sagsbehandlingstiden bør ske med udgangspunkt i den ramme som retsvæsenet i Grønland arbejder inden for. Det grønlandske erstatningsnævn har i den forbindelse redegjort nøje for de organisatoriske forhold som nævnet arbejder under, og for nævnets resource- og personalesituation. På den baggrund mener nævnet ikke at kunne acceptere min skærpede kritik af sagsbehandlingstiden i min foreløbige redegørelse af 10. august 2010. I Justitsministeriets udtalelse af 1. juni 2011 har ministeriet skrevet at vurderingen af sagsbehandlingstidens rimelighed vil skulle baseres på objektive forhold. Jeg forstår det som ministeriet har skrevet, sådan at ministeriet er enig i den opfattelse jeg gav udtryk for i min foreløbige redegørelse af 10. august 2010.

I min foreløbige redegørelse skrev jeg at der ved vurderingen af den generelt acceptable sagsbehandlingstid på et område ikke kan tages hensyn til myndighedens (og medarbejdernes) forhold. Jeg skrev at grunden til at myndighedens og medarbejdernes forhold ikke kan inddrages ved denne vurdering, er at den hviler på et objektivt grundlag.

På baggrund af ovenstående fastholder jeg som min endelige opfattelse at sagsbehandlingstiden i (A)'s sag er meget kritisabel.

Jeg har i forbindelse med min behandling af spørgsmålet om nævnets sagsbehandlingstid noteret mig at det grønlandske erstatningsnævn har oplyst i sin udtalelse til mig at nævnet har beklaget sagsbehandlingstiden over for (A) i brev af 24. november 2010.

I det grønlandske erstatningsnævns udtalelse af 13. december 2010 skrev nævnet at der ikke var fastsat egentlige retningslinjer for dets sagsbehandlingstider. Nævnet oplyste samtidig at nævnet havde som mål at besvare henvendelser løbende og inden for en uge. Justitsministeriet har i sin udtalelse til mig af 1. juni 2011 oplyst at ministeriet – bl.a. i lyset af sagsbehandlingen i (A)'s sag – agter at 'tage initiativ til en drøftelse med nævnet med henblik på at afklare, om der mere generelt kan være anledning til særlige initiativer, der kan være med til at styrke nævnets sagsbehandling'.

Jeg henstiller til det grønlandske erstatningsnævn – i overensstemmelse med min foreløbige redegørelse – at det overvejes om der bør fastsættes egentlige målsætninger for nævnets sagsbehandlingstider, eventuelt i forbindelse med de planlagte drøftelser Justitsministeriet har omtalt i sin udtalelse af 1. juni 2011.

Som min foreløbige opfattelse gav jeg udtryk for at det var kritisabelt at nævnet ikke på eget initiativ underrettede (A)'s advokat da der ikke blev truffet afgørelse i marts 2006. Det grønlandske erstatningsnævn har i sin udtalelse om min foreløbige redegørelse henvist til den almindelige sagsbehandlingstid i nævnet og til at sagsbehandlingen i perioden 2006-2008 var styret af rykkere. Justitsministeriet skrev i sin udtalelse af 1. juni 2011 at ministeriet ikke havde bemærkninger til dette.

Det er min endelige opfattelse at det er kritisabelt at nævnet ikke på eget initiativ underrettede (A)'s advokat da der ikke blev truffet afgørelse i marts 2006.

I min foreløbige redegørelse af 10. august 2010 skrev jeg at det var min foreløbige opfattelse at det var overordentligt kritisabelt at der gik næsten 3 måneder før det grønlandske erstatningsnævn svarede på faxen af 27. april 2006 fra (A)'s advokat. Jeg skrev også at det grønlandske erstatningsnævn efter min opfattelse skulle have svaret advokaten på et tidligere tidspunkt. Jeg lagde derved vægt på at det var en skærpende omstændighed at det grønlandske erstatningsnævn modtog 2 yderligere rykkere fra (A)'s advokat inden nævnet svarede.

Det grønlandske erstatningsnævn har i udtalelsen af 13. december 2010 bl.a. skrevet at 'mange forespørgsler har en sagsbehandlingstid på 4 måneder eller mere'. Justitsministeriet havde i sin udtalelse af 1. juni 2011 ingen bemærkninger til det anførte.

Jeg fastholder at det er overordentligt kritisabelt at der gik næsten 3 måneder før det grønlandske erstatningsnævn svarede på faxen af 27. april 2006 fra (A)'s advokat.

I min foreløbige redegørelse af 10. august 2010 skrev jeg at jeg var indstillet på at udtale at der samlet set var tale om en uacceptabel og særdeles kritisabel sagsbehandling i (A)'s sag.

Det grønlandske erstatningsnævn skrev i sin udtalelse af 13. december 2010 at nævnet ikke havde indvendinger mod at jeg udtalte at sagsbehandlingen i (A)'s sag var uacceptabel. Nævnet kunne derimod ikke tilslutte sig at sagsbehandlingen var særdeles kritisabel. I den forbindelse skrev det grønlandske erstatningsnævn at den tid der gik med at indhente sagkyndig udtalelse i sagen, ikke i det væsentlige sås at skyldes nævnets forhold. Det grønlandske

erstatningsnævn henviste også til de rammer for nævnets sagsbehandlingstid der var nævnt i udtalelsen. Justitsministeriet havde i sin udtalelse af 1. juni 2011 ingen bemærkninger til min foreløbige samlede vurdering af sagsbehandlingen i (A)'s sag.

Jeg er ikke enig med det grønlandske erstatningsnævn i at de fejl der blev begået i (A)'s sag, ikke i det væsentlige skyldtes det grønlandske erstatningsnævn. Jeg henviser til min foreløbige redegørelse. For så vidt angår den tid der gik med at indhente sagkyndige erklæringer, henviser jeg især til det jeg skrev om at det er myndighedernes – i sagen det grønlandske erstatningsnævns – ansvar at sikre at de relevante myndigheder uden unødige forsinkelser anmodes om relevante oplysninger, ligesom det er myndighedernes ansvar om nødvendigt at fastsætte frister og sende rykkere til de relevante myndigheder.

Jeg fastholder derfor min opfattelse af at der samlet set er tale om en uacceptabel og særdeles kritisabel sagsbehandling i (A)'s sag.

Der er efter min opfattelse begået fejl og forsømmelser af større betydning i (A)'s sag, og jeg mener derfor at jeg bør underrette Folketingets Retsudvalg og justitsministeren efter § 24 i ombudsmandsloven. Jeg har derfor sendt min endelige redegørelse til (A), Justitsministeriet, justitsministeren, Folketingets Retsudvalg og det grønlandske erstatningsnævn".

Sagsfremstilling

Det fremgår af retten i Nuuks dom i A's sag at A den 12. marts 2003 var udsat for vold. A indleverede i forbindelse med efterforskningen af forholdet et ansøgningsskema af 28. maj 2004 med vedlagt erstatningsopgørelse hvor hun søgte om erstatning fra staten som offer for en forbrydelse. Det grønlandske erstatningsnævn har oplyst at nævnet modtog A's ansøgning den 8. juni 2005.

Det grønlandske erstatningsnævn bekræftede i et brev til A af 7. juli 2005 at nævnet havde modtaget hendes ansøgning om erstatning. I nævnets brev står bl.a. følgende:

"Nævnet har modtaget Deres ansøgning om erstatning fra staten som følge af en forbrydelse begået mod Dem den 12. marts 2003.

Hvis der mangler oplysninger i sagen vil nævnets sekretariat skrive til Dem og bede Dem skaffe disse oplysninger. Hvis der ikke mangler oplysninger i sagen vil De høre fra os når nævnet har behandlet sagen."

Det fremgår af det grønlandske erstatningsnævns brev af 5. august 2005 at nævnet mener at A's advokat sendte en fax til nævnet den 20. juli 2005 hvor han anmodede om at få oplyst hvornår der kunne forventes afgørelse i sagen. I det grønlandske erstatningsnævns brev af 5. august 2005 står følgende:

"De har ved fax af 20. juli 2005 anmodet om svar på hvor lang tid der vil gå inden ovennævnte sag bliver afgjort.

Som sagen står lige nu, afventer den de samlede akter fra politiet i Nuuk, idet der alene er fremsendt erstatningskravet udfærdiget af advokat (...).

Sagen kan forventes afgjort i februar eller marts 2006. Deres eventuelle bemærkninger til sagen, skal være erstatningsnævnet i hænde senest 1. november 2005."

Det grønlandske erstatningsnævn skrev samme dag til politiet i Nuuk. I nævnets brev til politiet i Nuuk af 5. august 2005 står følgende:

"Politiet har ved meddelelse modtaget i nævnet oplyst, at (A), cpr. nr. (...), har søgt om erstatning fra staten.

Nævnet har alene fået fremsendt erstatningsopgørelse af forurettedes advokat, samt ansøgningsskema.

Sagens øvrige akter, herunder dom, anmeldelse, rapporter og evt. politiattest bedes fremsendt til nævnet.”

I et brev af 24. oktober 2005 sendte A's advokat på hendes vegne en samlet opgørelse over hendes erstatningskrav til det grønlandske erstatningsnævn. I fax af henholdsvis 27. april 2006, 14. juni 2006 og 27. juni 2006 anmodede A's advokat nævnet om et svar på hvornår sagen kunne forventes at blive afgjort.

Det grønlandske erstatningsnævn svarede A's advokat i et brev af 21. juli 2006. I nævnets brev står følgende:

”Idet jeg henviser til Deres brev af 27. april 2006, skal jeg oplyse, at der fortsat mangler oplysninger i sagen, da nogle af de tilstedeværende oplysninger er modstridende. Sagen skal derfor først belyses yderligere.

Hvis nævnet har behov for yderligere oplysninger fra Dem, vil vi skrive til Dem igen.

Vi kan således ikke oplyse noget om hvornår sagen kan forventes færdigbehandlet, da det afhænger af hvornår vi får de manglende oplysninger.”

A's advokat anmodede endnu en gang det grønlandske erstatningsnævn om at oplyse den forventede sagsbehandlingstid og bad samtidig om aktindsigt i sagen i en fax til nævnet af 19. september 2006.

Det grønlandske erstatningsnævn har skrevet et telefonnotat på sin udgave af faxen af 19. september 2006 fra A's advokat. Notatet lyder sådan:

”Talt m/adv (...) d. 3/10-2006. Orienteret om sagens stade + nødvendigheden af oplysninger om stationærtidspunktet pga. forskel i lovgrundlag. Advokaten afventer nævnets foreløbige afgørelse.”

Det grønlandske erstatningsnævn traf afgørelse på et møde den 12. oktober 2006. I ekstrakt af forhandlingsprotokollen står bl.a. følgende:

”Der var enighed om at tilkende ansøger erstatning for helbredelsesudgifter med 22.013,90 kr. og erstatning for transportudgifter med 5.375,50 kr. Der meddeles afslag på erstatning af fremtidige helbredelsesudgifter, idet der på skadestidspunktet ikke var hjemmel. Ansøger vejledes om muligheden for at få sagen genoptaget, hvis der dokumenteres yderligere helbredelsesudgifter som er en følge af skaden. Der tilkendes i alt 4.735 kr. som erstatning for andre krav, bl.a. selvrisko i forbindelse med forsikringens reparation af smykke, overnatning i Grønland og overnatning i

Danmark. Der gives afslag på erstatning af teleudgifter og udgift til returering af trøje, idet disse ikke er påregnelige tab som følge af voldsforholdet. Spørgsmålet om tabt arbejdsfortjeneste, svie og smerte, varigt mén og erhvervsevnetab udsættes på indhentelse af yderligere oplysninger. Ansøgers advokat tilskrives om at komme med disse oplysninger. Der søges fuld regres mod skadevolder.”

A fik meddelt det grønlandske erstatningsnævns afgørelse i et brev af 22. oktober 2006, og hendes advokat modtog en kopi af nævnets brev af 22. oktober 2006. Nævnet skrev samtidig følgende til A's advokat:

”De anmodes om at indsende yderligere oplysninger i forhold til spørgsmålene vedrørende erstatning af tabt arbejdsfortjeneste, godtgørelse for varigt mén, svie og smerte og erhvervsevnetab.

Det er en forudsætning for at kunne fastsætte erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for varigt mén og erhvervsevnetab, at stationærtidspunktet er kendt. Der skal indhentes erklæring om méngrad, erhvervsevnetab og stationærtidspunkt, før sagen kan behandles færdig.

Det fremgår af Deres opgørelse om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, at der er krævet erstatning for perioden 1. juni 2003 til 31. august 2004, dog fraregnet uge 34 og 35 2003. Det ses ikke, om Deres klient ønsker erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. september 2004 til 31. august 2005, hvor klienten overgik til førtidspension.

Endelig skal der i henhold til voldsoffererstatningslovens § 7, stk. 1 ske fradrag af den kapitaliserede værdi af den førtidspension, som Deres klient har været berettiget til fra stationærtidspunktet, i erstatning for erhvervsevnetab, samt i godtgørelse for varigt mén i det omfang pensionen indeholder et invaliditetsbeløb. Det er på denne baggrund ikke muligt at udregne en eventuelt aconto erstatning til Deres klient.

De bedes derfor fremsende en ny opgørelse af ovenstående. Opgørelsen skal indeholde oplysninger om størrelsen og sammensætning af Deres klients førtidspension.”

A's advokat bad i en fax af 30. oktober 2006 det grønlandske erstatningsnævn om at meddele ham om nævnet ville tage initiativ til at der blev indhentet erklæringer om méngrad, erhvervsevnetabsprocent samt stationærtilstand.

I et brev af 6. november 2006 besvarede nævnet de spørgsmål der var stillet i advokatens fax af 30. oktober 2006. I brevet af 6. november 2006 står bl.a. følgende:

”Da De som advokat for (A) står for hele sagens forberedelse, vil nævnet ikke foretage sig yderligere før de manglende oplysninger indsendes. De skal derfor sørge for indhentelse af de manglende erklæringer.”

Den 20. november 2006 sendte A's advokat det grønlandske erstatningsnævn et udkast til henvendelse til Arbejdsskadestyrelsen med henblik på at indhente en udtalelse om bl.a. varigt mén og tab af erhvervsevne. Advokaten anmodede også nævnet om at genoptage spørgsmålet om helbredelsesudgifter. Endelig bad han nævnet om at refundere et gebyr til Arbejdsskadestyrelsen på 6.900 kr.

I et brev af 3. december 2006 oplyste det grønlandske erstatningsnævn at genoptagelsesansøgningen ville blive behandlet sammen med spørgsmålene om varigt mén og tab af erhvervsevne. I brevet står også at nævnet ingen bemærkninger havde til advokatens udkast til brev til Arbejdsskadestyrelsen, og at nævnet ønskede at få tilsendt dokumentation for gebyret til Arbejdsskadestyrelsen.

A's advokat bad derefter Arbejdsskadestyrelsen om en vejledende udtalelse i sagen i et brev til styrelsen af 12. december 2006. Samme dag sendte han et brev til det grønlandske erstatningsnævn med kopi af check udstedt til dækning af gebyret til Arbejdsskadestyrelsen og en kopi af brevet til Arbejdsskadestyrelsen.

Den 15. maj 2007 anmodede A's advokat på hendes vegne det grønlandske erstatningsnævn om at udbetale erstatning for yderligere helbredelsesudgifter i perioden 11. november 2006 til 11. maj 2007 på i alt 3.273,10 kr.

I et brev af 11. marts 2008 til A's advokat bad Arbejdsskadestyrelsen om at der blev udarbejdet en speciallægeerklæring om skadens følger. Erklæringen skulle sendes til Arbejdsskadestyrelsen inden 3 måneder. Arbejdsskadestyrelsen skrev desuden følgende:

”Det anbefales, at speciallægen vælges i samråd med både det grønlandske voldsoffernævn og skadelidte.”

A's advokat henvendte sig til det grønlandske erstatningsnævn den 27. marts 2008. I henvendelsen foreslog advokaten at speciallægeerklæringen blev udarbejdet af en navngiven speciallæge i psykiatri, og bad nævnet om snarest at komme med sine bemærkninger til hans forslag.

Advokaten rykkede den 15. april 2008, den 3. juli 2008 og den 12. august 2008 det grønlandske erstatningsnævn for et svar på hans henvendelse til nævnet af 27. marts 2008 om valg af speciallæge. I sidstnævnte henvendelse bad A's advokat nævnet om at godkende den navngivne speciallæge i psykiatri.

tri inden den 25. august 2008, ligesom han skrev at han ville anse det grønlandske erstatningsnævns manglende tilbagemelding som en accept af forslaget til speciallæge.

Det grønlandske erstatningsnævn svarede A's advokat i en e-mail af 18. august 2008. I e-mailen står følgende:

"Under henvisning til Deres skrivelser, senest af den 12. august 2008 kan jeg oplyse, at De hører fra Nævnet, når sagen er fundet på arkivet."

I et brev af 15. september 2008 til advokaten skrev det grønlandske erstatningsnævn bl.a. følgende:

"I ovennævnte sag har De forespurgt til sagens behandling.

Ved gennemgang af sagen, har jeg konstateret, at jeg den 19. december 2006 bad nævnets sekretariat om at meddele Dem, at sagen skal sendes til Det Grønlandske Nævn vedr. Arbejdsskadeforsikring. Nævnssekretæren har oplyst, at man ikke rigtig har nået at gøre noget ved det.

Idet jeg henviser til anordning nr. 796 af 1. oktober 1993 om ikrafttræden af lov om erstatningsansvar i Grønland med senere ændringer § 10, skal jeg anmode Dem om at foranledige, at Arbejdsskadestyrelsen videre-sender sagen til nævnet."

Den 19. september 2008 sendte A's advokat en kopi af nævnets brev af 15. september 2008 til Arbejdsskadestyrelsen som en anmodning om at Arbejdsskadestyrelsen sendte sine akter til det grønlandske erstatningsnævn.

I en speciallægelægeerklæring af 6. november 2008 skrev den valgte speciallæge bl.a. følgende:

"48-årig kvinde der i marts 2003 efter et overfald i Nuuk i Grønland, hvortil hun rejste efter en nylig overstået depressiv sygdomsperiode, har udviklet Posttraumatisk stress sygdom efter overfald, hvor hun som reaktion initialt forsøgte 'at drikke sig ihjel'. Hun udviklede lever cirrhose. Gennem de seneste 20 måneder har pt. nu været uden alkoholforbrug. Hun fremtræder fortsat udtalt emotionelt reagerende, tyndhudet, letrørt og fastlåst. Patienten har isoleret sig socialt, og hun anvender fornægtelse og fortrængning som overlevelsesstrategi. Traumatet fremtræder kun delvist bearbejdet, og der tilrådes yderligere psykologisk behandling."

Arbejdsskadestyrelsen sendte speciallægeerklæringen af 6. november 2008 samt faktura af 7. november 2008 til det grønlandske erstatningsnævn. Det grønlandske erstatningsnævn modtog de samme akter fra A's advokat ved

fax af 21. november 2008. Arbejdsskadestyrelsen sendte derudover i brev af 17. november 2008 en kopi af sine akter til det grønlandske erstatningsnævn.

Den 24. november 2008 skrev det grønlandske erstatningsnævn til A's advokat at nævnet havde modtaget en kopi af Arbejdsskadestyrelsens akter. Det fremgik af brevet at nævnet ikke ville foretage sig yderligere i sagen, og at nævnet gik ud fra at advokaten ville indbringe sagen for Det Grønlandske Nævn for Arbejdsskadeforsikring (nu Center for Arbejdsskadeforsikring under Selvstyret). Det grønlandske erstatningsnævn skrev også at nævnets sag nu var fremnoteret da nævnet afventede en udtalelse fra Det Grønlandske Nævn for Arbejdsskadeforsikring.

A's advokat skrev bl.a. følgende i et brev til det grønlandske erstatningsnævn af 1. december 2008:

"Idet jeg takker for modtagelse af Nævnets brev af 24. november 2008, skal jeg hermed vende tilbage i ovennævnte sag.

Der har tidligere mellem Nævnet og undertegnede, som repræsentant for skadelidte, været enighed om, at Arbejdsskadestyrelsen i henhold til Erstatningsansvarslovens § 10, skulle fremkomme med en vejledende udtalelse om de varige følger i anledning af min klients tilskadekomst.

Nævnet har nu meddelt, at man ønsker dette spørgsmål indbragt for Det Grønlandske Nævn for arbejdsskadeforsikring.

Henset til, at Det Grønlandske Nævn vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser skal afholde omkostninger i forbindelse hermed, foreslår jeg, at Det Grønlandske Nævn vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser på egen hånd indbringer sagen for Det Grønlandske Nævn for arbejdsskadeforsikring, der i anledning heraf kan modtage en kopi af de akter, som allerede foreligger i sagen i Arbejdsskadestyrelsen.

Jeg imødeser Deres bemærkninger til ovennævnte."

I et brev af 14. december 2008 bekræftede det grønlandske erstatningsnævn at have modtaget advokatens fax af 21. november 2008 og brev af 1. december 2008. Nævnet skrev derudover bl.a. følgende:

"Med Deres brev af 21. november er medsendt en regning til Arbejdsskadestyrelsen til betaling. Det kan oplyses, at nævnet kun betaler regninger til Det grønlandske nævn for Arbejdsskadesikring og regninger for de erklæringer, som dette nævn har fundet det nødvendigt at indhente.

Idet jeg henviser til mit brev af den 15. september 2008 forventer Det grønlandske nævn vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser, at De nu foranlediger sagen indbragt for det grønlandske nævn for Arbejdsskadesikring. Såfremt dette nævn finder udtalelsen af den 6. november 2008 fra den psykiatriske konsulent relevant, er vi indforstået med at betale regningen herfra.

De henviser i Deres brev af 1. december til erstatningsansvarslovens § 10. Jeg skal bede Dem notere Dem indholdet af nævnets brev af 24. november 2008. Det fremgår heraf, at sagen behandles efter erstatningsansvarsloven således som den er ikrafttrådt for Grønland jf. den citerede anordning.

Når De henviser til, at nævnet nu ønsker spørgsmålet om fastsættelse af méngrad indbragt for det grønlandske arbejdsskadenævn, kan jeg oplyse, at nævnet ikke har specielle ønsker om brug af Arbejdsskadestyrelsen eller brug af Det Grønlandske Arbejdsskadenævn. Nævnet behandler sine sager efter den her gældende lovgivning. Der ses ikke efter denne lovgivning, at være hjemmel til at indbringe en sag for Arbejdsskadestyrelsen.

Nævnet går herefter ud fra, at De selv foranlediger indhentet en udtalelse fra Det grønlandske arbejdsskadeforsikringsnævn.”

Som svar på det grønlandske erstatningsnævns brev af 14. december 2008 skrev A's advokat i en fax af 7. januar 2009 bl.a. følgende til nævnet:

”Ved brev af 20. november 2006 til Nævnet har undertegnede fremsendt udkast til henvendelse til Arbejdsskadestyrelsen med henblik på tilvejebringelse af udtalelse om méngrad, erhvervsevnetabsprocent samt stationærtidspunkt.

Ved brev af 3. december 2006 meddeler Nævnet, at Nævnet ikke har bemærkninger til udkast af brev til Arbejdsskadestyrelsen, ligesom Nævnet bemærker, at der mod fremsendelse af dokumentation vil ske afregning fra Nævnets side af gebyr for sagens behandling i Arbejdsskadestyrelsen.

På denne baggrund er det ikke tilfredsstillende for min klient, at Nævnet nu to år efter meddeler, at sagen bør indbringes for det Grønlandske Nævn for arbejdsskadesikring.

I Deres brev af 14. december 2008 meddeler De, at Nævnet ikke har specielle ønsker om at gøre brug af det Grønlandske Nævn for arbejdsskadesikring.

Jeg skal på denne baggrund venligst forespørge, hvorvidt Nævnet på denne baggrund selv agter at fremkomme med vurdering af min klients méngrad, erhvervsevnetabsprocent samt stationærtidspunkt samt i givet fald, hvornår afgørelse herom kan forventes at foreligge.

Jeg beder videre Nævnet meddele, hvorvidt Nævnet er bekendt med tidshorizonten for indhentelse af eventuel udtalelse fra Det Grønlandske Nævn for arbejdsskadesikring.

Jeg skal venligst anmode om, at ovennævnte besvares inden udgangen af januar 2009.”

I et brev af 14. februar 2009 svarede det grønlandske erstatningsnævn på advokatens fax af 7. januar 2009. Nævnet skrev bl.a. følgende:

”Ved gennemgang af sagen kan jeg bekræfte, at nævnet ved brev af 3. december 2006 meddelte Dem, at man ikke havde bemærkninger til udkast til brev til Arbejdsskadestyrelsen. Jeg skal i den forbindelse bemærke, at meddelelsen er sendt af en ikke juridisk sekretær. Dette skal sammenholdes med, at ansøgeren er repræsenteret ved en jurist.

Det Grønlandske Voldsoffererstatningsnævn er bundet af at benytte Det grønlandske nævn vedrørende arbejdsskadeforsikring, nu fra 1. januar 2009 Center for Arbejdsskadesikring, i overensstemmelse med bestemmelsen i den her gældende erstatningsansvarslov. Det er således ikke offererstatningsnævnets opfattelse, at nævnet selv bør fastsætte nogen méngrad eller erhvervsevnetabsprocent.

Såfremt Deres klient ønsker offererstatningsnævnets stillingtagen til méngradtøgelse og erhvervsevnetabserstatning, må De således i overensstemmelse med den her gældende lovgivning rette henvendelse til **Center for Arbejdsskadesikring, Styrelsen for Råd og Nævn, Postboks 689, 3900 Nuuk** med henblik på, at der kan forelægges voldsoffererstatningsnævnet en udtalelse fra dette center.”

A klagede i brev af 3. marts 2009 med bilag til mig over det grønlandske erstatningsnævns behandling af sagen, og jeg bekræftede i brev af 16. marts 2009 at jeg havde modtaget hendes klage.

Under en telefonsamtale med en af mine medarbejdere den 2. juli 2009 fik A oplyst at jeg ville skrive til hende en af de efterfølgende dage. Min medarbejder forklarede også at sagen var kompliceret. Årsagen var bl.a. at spørgsmålet om min kompetence over for det grønlandske erstatningsnævn skulle afklares før jeg kunne behandle en klage over nævnet.

Jeg skrev derefter til A den 7. juli 2009. I mit brev af 7. juli 2009 oplyste jeg A om at jeg samme dag havde bedt det grønlandske erstatningsnævn om en udtalelse i sagen. I mit brev til det grønlandske erstatningsnævn af samme dato skrev jeg bl.a. følgende:

”(A) har skrevet til mig om sagsbehandlingen og sagsbehandlingstiden i hendes sag hos Det Grønlandske Nævn vedrørende Erstatning til Ofre for Forbrydelser.

Jeg kan oplyse at jeg i anledning af klagen fra (A) har taget stilling til min kompetence til at behandle klager over Det Grønlandske Nævn vedrørende Erstatning til Ofre for Forbrydelser. Jeg anser Folketingets Ombudsmand for at være kompetent over for Det Grønlandske Nævn vedrørende Erstatning til Ofre for Forbrydelser. Det skyldes at nævnet må anses for en statslig forvaltningsmyndighed. Jeg har ved min vurdering af kompetencespørgsmålet bl.a. lagt vægt på at lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 472 af 25. september 1984. Jeg har endvidere lagt vægt på at det fremgår af finansloven for finansåret 2009 (§ 11.11.01 om driftsbevillingen for Justitsministeriets departement, under bemærkningerne til punkt 8 som omhandler personale) at lønudgifterne blandt andet omfatter særskilt vederlæggelse til formand og medlemmer af Det Grønlandske Nævn vedrørende Erstatning til Ofre for Forbrydelser.

Jeg beder om en udtalelse om den tid som nævnet har brugt og forventer at bruge på at behandle sagen. Jeg henviser til kopi af brev af 3. marts 2009 fra (A) som jeg har vedlagt.

Jeg beder Det Grønlandske Nævn vedrørende Erstatning til Ofre for Forbrydelser om at sende mig en datoliste over de ekspeditioner der er foretaget i sagen.

Det er i ombudsmandens praksis fast antaget at myndigheden bør underrette den der er part i en sag, når behandlingen af sagen trækker ud. Jeg beder om at Det Grønlandske Nævn vedrørende Erstatning til Ofre for Forbrydelser angiver i hvilket omfang nævnet har underrettet (A).

Jeg beder Det Grønlandske Nævn vedrørende Erstatning til Ofre for Forbrydelser om at oplyse om nævnet har fastsat regler for hvor hurtigt nævnet ønsker at behandle sager af denne type. Hvis det er tilfældet, beder jeg nævnet om at oplyse hvilke mål for sagsbehandlingstiden der er fastsat.

Jeg beder om at udtalelsen og akterne bliver sendt til mig. Nævnet kan eventuelt sende akterne i kopi så sagen ikke bliver forsinket af min undersøgelse.”

Den 26. august 2009 svarede det grønlandske erstatningsnævn på mit brev af 7. juli 2009. Nævnet skrev bl.a. følgende:

”Nævnet har den 9. juli 2009 modtaget Ombudsmandens brev af 7. juli 2009. Den 13. august 2009 har Ombudsmandens kontor telefonisk rettet henvendelse og erindret om en udtalelse.

Jeg kan oplyse, at baggrunden for at Ombudsmandens brev endnu ikke er besvaret er, at kopiering af den store mængde sagsakter har været nedprioriteret til fordel for løsning af andre opgaver i landsrettens sekretariat, som varetager sekretariatsfunktionerne for Voldsoffererstatningsnævnet.

Jeg skal dog med nærværende brev besvare Ombudsmandens henvendelse med vedlæggelse af udvalgte sagsakter. Fuldstændig kopi af samtlige sagsakter kan forventes fremsendt i løbet af to til tre uger.

Ombudsmanden beder om en udtalelse om den tid nævnet har brugt og forventer at bruge på at behandle sagen. Der henvises til brev af 3. marts 2009 fra (A) hvoraf det fremgår hun blev overfaldet den 12. marts 2003 og først i november 2006 anmodede erstatningsnævnet om en vurdering fra Arbejdsskadestyrelsen.

Jeg kan om sagsbehandlingen fra skadestidspunkt frem til november 2006 supplere (A)'s brev med oplysning om, at sagen mod skadevolderen blev afgjort ved Nuuk kredsrets endelige dom af 2. november 2004. Erstatningsnævnet modtog ansøgningen om erstatning den 8. juni 2005 om supplerende erstatningsopgørelse fra (A)'s advokat (...) dateret den 20. oktober 2005. Efter sekretariatets udarbejdelse af indstilling i oktober 2006 blev sagen behandlet på et møde den 12. oktober 2006. Kopi af indstillingen og ekstrakt fra forhandlingsprotokol vedlægges. Det fremgår heraf, at der blev taget stilling til nogle erstatningsposter mens spørgsmålet om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, godtgørelse for svie og smerte samt varigt mén og erhvervsevnetab blev udsat på indhentelse af yderligere oplysninger.

Den 3. december 2006 meddelte nævnets sekretariat ved en ikke juridisk medarbejder, at man ingen bemærkninger havde til, at (A)'s advokat rettede henvendelse til Arbejdsskadestyrelsen med henblik på udarbejdelse af en udtalelse efter erstatningsansvarsloven § 10. Nævnets sekretariat modtog den 19. december 2006 advokat (...)’s brev af 12. december

hvoraf fremgår, at sagen er nu sendt til Arbejdsskadestyrelsen i Danmark. Jeg har som formand på brevet anført følgende: 'NB skal sendes til Det Grønlandske Arbejdsskadeforsikringsnævn. Udkast til brevet advokat (...) til SSH 19.12.06 SSH'. Formanden har ikke fulgt op herpå. Sagen har beroet hos den juridiske sekretær dommerfuldmægtig (...). Ved formandens gennemgang af sagen i efterår 2008 meddelte dommerfuldmægtigen, at han ikke havde nået at gøre noget ved det endnu. Dette er baggrunden for, at formanden skriver brevet af 15. september 2008 til (A)'s advokat om, at der ikke ses at være hjemmel i erstatningsansvarsloven således som den er ikrafttrådt for Grønland til, at forelægge sagen for Arbejdsskadestyrelsen i Danmark. Derimod er der hjemmel til at anmode Det Grønlandske Arbejdsskadeforsikringsnævn om en udtalelse.

Jeg kan oplyse, at jeg går ud fra at de erklæringer der er indhentet under Arbejdsskadestyrelsens behandling af sagen, der nu er oversendt til Det grønlandske Arbejdsskadeforsikringsnævn, nu Center for Arbejdsskadeforsikring under Selvstyret, kan anvendes i forbindelse med Centrets afgivelse af en udtalelse i sagen.

...

Nævnet har ikke fastsatte mål i form af sagsbehandlingstider, men har en målsætning om, at de sagsskridt som tilkommer nævnet foretages løbende. Således er hver torsdag i Grønlands Landsrets sekretariat afsat til behandling af voldsoffererstatningssager. Som følge af den ringe bemanding og ofte udskiftning af kontorpersonale sker der omprioriteringer. For så vidt angår indstillinger fra de juridiske sekretærer er målet, at der afholdes 4 årlige møder, hvorpå der behandles ca. 50 sager. Personalsituationen på juristsiden bevirker endvidere ofte, at en målsætning om løbende sagsbehandling ikke overholdes."

Den 7. september 2009 skrev jeg til det grønlandske erstatningsnævn og bad om en supplerende udtalelse i sagen fordi nævnet ikke i brevet af 26. august 2009 havde udtalt sig om den tid som nævnet forventede at bruge på sagen, og i hvilket omfang nævnet undervejs i sagen havde underrettet A om at behandlingen af sagen trak ud.

Efter en korrespondance med henblik på at klarlægge hvad der skulle indgå i den supplerede udtalelse, modtog jeg den supplerende udtalelse fra det grønlandske erstatningsnævn i brev af 6. oktober 2009. I brevet skrev nævnet bl.a. følgende:

"Ad 1. Nævnet kan ikke svare på hvor lang tid der skal bruges til at færdigbehandle sagen. Nævnet kan imidlertid tilkendegive, at når en udtalelse om mén og erhvervsevnetabsprocent foreligger for Arbejdsskadesty-

relsen, kan sagen forventes afsluttet indenfor 3 måneder. Der bemærkes at udtalelsen fra Arbejdsskadestyrelsen er indhentet på foranledning af (A)'s advokat. Nævnet må derfor være af den opfattelse at (A) eller hendes advokat ved henvendelse til Arbejdsskadestyrelsen kan få oplyst hvornår styrelsen forventer at kunne afgive erklæring.

Ad 2. Der er ikke rettet henvendelse direkte til (A). Når en ansøger er repræsenteret ved advokat rettes der kun henvendelse til advokaten. Nævnet må derfor gå ud fra, at advokaten dels har orienteret ansøgeren om at sagen er forelagt for Arbejdsskadestyrelsen og orienteret om den sagsbehandlingstid der er eller forventes ved styrelsen.

For fuldstændigheds skyld kan det oplyses, at det medsendte fra arbejdsskadeforsikring under Grønlands Selvstyre er aftalt at sagsbehandlingen vedrørende méngrad af erhvervsevnetabsprocent færdiggøres ved Arbejdsskadestyrelsen uagtet Center for Arbejdsskadeforsikringen er rette myndighed.”

I brev af 23. oktober 2009 bad jeg A om hendes bemærkninger til vedlagte kopier af det grønlandske erstatningsnævns breve af 26. august 2009 og 6. oktober 2009. Jeg bad A om at sende mig eventuelle bemærkninger inden 4 uger.

En af mine medarbejdere talte med A om det grønlandske erstatningsnævns udtalelser under en telefonsamtale den 28. oktober 2009. A fortalte min medarbejder at hverken hun eller hendes advokat havde fået noget at vide om sagsbehandlingstiden.

Den 10. februar 2010 skrev jeg til A og beklagede at der endnu ikke havde været tid til at behandle hendes klage. Jeg skrev samtidig at det skyldtes at der på daværende tidspunkt var en betydelig mængde sager til behandling hos ombudsmanden, og at hendes sag ville blive behandlet færdig så snart det var muligt af hensyn til de øvrige sager.

Jeg skrev igen til A den 27. maj 2010 og oplyste hende om at der ville gå nogen tid endnu inden jeg ville kunne afslutte hendes sag. Jeg skrev også at jeg ville forsøge snart at afslutte min behandling af sagen, og at den ville være afsluttet i løbet af august 2010.

Den 10. august 2010 skrev jeg til A, det grønlandske erstatningsnævn og Justitsministeriet. Jeg skrev at det var min foreløbige opfattelse at det grønlandske erstatningsnævns behandling af A's sag var uacceptabel og særdeles kritisabel. Jeg vedlagde en foreløbig redegørelse om sagen (gengivet på s. 2 ff) og bad om det grønlandske erstatningsnævns og Justitsministeriets bemærkninger til min foreløbige redegørelse. Jeg vedlagde også sagens akter.

Det grønlandske erstatningsnævn sendte sine bemærkninger til mig og til Justitsministeriet i en e-mail af 16. december 2010 vedhæftet et brev af 13. december 2010.

A sendte mig en e-mail den 31. januar 2011. I e-mailen stod bl.a. sådan:

"Nævnet har bevilget en stor del af de forskellige beløb d. 24. november 2010. Der er dog stadig ikke udbetalt noget. D. 1/2 2011 (imorgen) er det 4 uger siden, anmodning om udbetaling er sendt afsted.

Her ud over mangler der bevilling af krav for fremtidige psykologbehandlinger, renter af tabt arbejdsfortjeneste samt advokatomkostninger. Nævnet har endnu ikke taget stilling til vor skrivelse af 8/1 2011, hvori vi redegør for beløbene.

M.h.t. advokatomkostningerne har nævnet bevilget kr. 2.700,- til dækning af en advokatregning på kr. 43.750,- til den gamle advokat. Her ud over har nævnet bevilget kr. 35.000,-, som dækker fuld advokatregning fra den nye advokat."

Efter at jeg havde sendt A's mail til Justitsministeriet, modtog jeg en supplerende udtalelse fra det grønlandske erstatningsnævn i en e-mail af 20. marts 2011. I e-mailen stod bl.a. sådan:

"I (A)'s mail henvises til nævnets afgørelse meddelt hende ved brev af 24. november 2010. Dette brev er overbragt justitsministeriet den 20. december 2010 som bilag til mit brev af 13. december 2010, tillige sendt pr. mail den 16. december 2010 til såvel justitsministeriet som ombudsmanden.

(A) anfører videre, at hun har sendt en anmodning om udbetaling der endnu ikke efter 3 uger og 6 dage har medført nogen udbetaling. Som det fremgår af nævnets brev in fine vil beløbet blive indsat af politimesteren ca. 4 uger efter. Jeg går derfor ikke ud fra, at dette punkt ønskes kommenteret fra os. Dertil kommer, at der er henvist til at rette henvendelse til politimesteren vedrørende henvendelser om udbetaling, ligesom der ved nævntes modtagelse af justitsministeriets mail er hengået 1,5 måned uden, at det er oplyst, at udbetaling endnu ikke er sket.

De øvrige punkter i (A)'s brev vedrører den materielle afgørelse, som jeg går ud fra ikke skal kommenteres.

Henvendelsen af 8. januar 2011 ses ikke modtaget her. (A) anmodes hermed om, at genfremsende den til mailadressen post.landsret@domstol.gl.

Fra (A)'s advokat (...) har nævnets juridiske sekretær den 7. marts 2011 modtaget en mail hvor advokaten oplyser endnu ikke, at have modtaget svar i sagen og ej heller bekræftelse på et indlæg om bl.a. renter. Det fremgår ikke hvad der ikke er modtaget svar på, hvorfor advokaten modtager denne mail cc med anmodning om til post.landsret@domstol.gl, at genfremsende sine henvendelser."

Efter telefoniske opdateringer på sagens forløb og korrespondance herom modtog jeg Justitsministeriets udtalelse af 1. juni 2011. Udtalelsen er gengivet på s. 14 ff. Den 9. juni 2011 sendte jeg kopier af det grønlandske erstatningsnævns og Justitsministeriets udtalelser af 13. december 2010 og 1. juni 2011 til A. Jeg bad samtidig A om at komme med sine bemærkninger til udtalelserne inden 4 uger.

I en e-mail af 25. juni 2011 kom A med følgende bemærkninger:

"1. Jeg har d. 22/2 2011 fået udbetalt dét, der blev bevilget d. 20/11 2010.

2. Restkravet er delvist behandlet på møde d. 24/6 2011. Jeg har ikke modtaget afgørelsen endnu. Under restkravet henhører bl.a. advokatregningen for 2005 – 2011. Men selvom det er nævnets skyld, at det har trukket gevaldigt i langdrag og er blevet en 'tung' sag, tror jeg ikke de vil dække den fulde advokatregning, som p.t. er på ca. kr. 160.000,-! Men Nævnet har bedt advokaterne om at lave en tidsforbrugsopgørelse og har lovet at tage stilling til det på et møde af d. 1/7 2011."

I breve af 5. juli 2011 sendte jeg til myndighedernes orientering kopier af A's e-mail af 25. juni 2011 til det grønlandske erstatningsnævn og Justitsministeriet. Jeg skrev til myndighederne og A at jeg nu ville forsøge at behandle sagen på grundlag af det A og myndighederne havde sendt mig.

Efterfølgende har A sendt mig 2 yderligere e-mails af henholdsvis 20. og 21. juli 2011. A skrev bl.a. sådan:

"Der er nu kommet en afgørelse fra det grønlandske erstatningsnævn om advokatregningen. De dækker kr. 96.450,- ud af en regning på kr. 155.350,00. Det betyder, at jeg sidder med en regning på knap 60.000,-, som jeg selv skal dække. En regning for at være blevet overfaldet! Det er simpelthen ikke rimeligt, men min advokat siger, at vi ikke kan gøre mere ad den vej.

...

Som aftalt vedhæfter jeg de 2 afgørelser fra det grønlandske erstatningsnævn.

Sagen er desværre stadig ikke afsluttet efter den 2. bevilling, da der er fejl i renteberegningen m.v. Og hver gang skal min advokat bruge tid på sagen, i stedet for at kunne afslutte den. Men jeg håber, den bliver afsluttet i år.”

Af den afgørelse af 24. november 2010 som A havde vedhæftet e-mailen af 21. juli 2011 til mig, fremgår bl.a.:

”I anledning af Deres klient, (A)’s ansøgning om tilkendelse af erstatning fra staten som følge af et voldsforhold begået mod hende, skal det herved meddeles, at nævnet på møde den 20. november 2010 har besluttet at yde (A) i alt 1.636.101,23 kr. Beløbet kan opdeles således:

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste	736.934,33 kr.
Godtgørelse for svie og smerte	34.750,00 kr.
Erstatning for helbredelsesudgifter	51.778,19 kr.
Godtgørelse for varig mén	73.400,00 kr.
Erstatning for erhvervsevnetab	736.538,71 kr.
Udgifter til ansøgers tidligere advokat	2.700,00 kr.

Herudover har nævnet besluttet at dække udgifter for advokatombkostninger til Dem på 35.000,00 kr.

Godtgørelse for svie og smerte og varig mén forrentes fra den 12. marts 2003 til udbetalingen. Erstatning for erhvervsevnetab forrentes fra samme dato af et beløb på 1.507.370,71 kr. og fra den 1. september 2005 af et beløb på 736.538,71 kr. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste forrentes fra den 12. marts 2010 til udbetalingen. Renten svarer til den til enhver tid gældende officielle diskonto med tillæg af 5 %. Endvidere forrentes med samme sats et beløb på 3.273,10 kr. for helbredsudgifter fra den 27. maj 2007, og et beløb på 39.404,41 kr. fra den 12. marts 2010. Rentebeløbet der er beregnet til 668.124,15 kr. er af nævnet indberettet til skattemyndighederne.”

Af den vedhæftede afgørelse af 4. juli 2011 fremgår bl.a.:

”I anledning af Deres klient, (A)’s ansøgning om tilkendelse af erstatning fra staten som følge af et voldsforhold begået mod hende, skal det herved meddeles, at nævnet på møde den 1. juli 2011 har besluttet at yde

hende 1.500 kr. til dækning af psykologerklæring. Derudover besluttede nævnet at dække betaling af 12 psykologsamtaler samt 48 terapisaftaler. Disse dækkes ved fremsendelse af dokumentation efter gennemførelse heraf.

Endvidere besluttede nævnet at forrente beløbet på 350.429,09 kr. i tabt arbejdsfortjeneste fra den 21. november 2005 til den 12. marts 2010. Renten svarer til den til enhver tid gældende officielle diskonto med tillæg af 5 %. Rentebeløbet, der er beregnet til 119.853,08 kr., vil af nævnet blive indberettet til skattemyndighederne.

Beløbet på **i alt 121.353,08 kr.** vil blive tilsendt Deres klient fra politimesteren i Grønland.

Herudover har nævnet besluttet at dække udgifter for advokatombudsninger til Dem på yderligere **58.750,00 kr.** inkl. moms.”

NOTE: (*) FOB 2007, s. 311.